

Kweekverslag Goudtangara -Tangara arthus arthus-

De goudtangara is een soort waarvan ik al langere tijd hoopte ze eens in mijn volière te kunnen houden. Het is een van de tangara soort die mij op een of andere manier fascineert. De afgelopen jaren ben ik ze maar zelden tegen gekomen. De enkele keer dat dit wel het geval was waren dit losse vogels, waarvan het geslacht onbekend was. Ook waren deze afzonderlijke vogels van verschillende ondersoorten. Al met al redenen om deze vogels niet aan te schaffen. De kans om er een vogel bij te krijgen van dezelfde ondersoort en dan ook nog een koppel te hebben is bijzonder klein.

Begin 2015, kreeg ik de kans om twee vogels aan te schaffen. Het waren in ieder geval twee dezelfde vogels maar zonder dna certificaten. Er was dus een kans dat het twee mannen of twee poppen zouden zijn. Omdat het deze keer twee vogels waren heb ik ze gekocht. Er was licht onderscheid te zien in kleur intensiviteit tussen de vogels wat mij de hoop gaf dat het een koppel was. En dat bleek ook zo te zijn. Ik heb de vogels laten seksen en dat gaf zekerheid. Na enkele dagen heb ik mestonderzoek laten doen. Dat doe ik altijd bij nieuw aangeschafte vogels. Ook ontworm ik nieuwe vogels altijd direct na het eerste mestonderzoek. In dit geval twijfelde ik of de man wel helemaal fit was. De pop was actief en zat strak in de veren maar de man zat vaak te dik naar mijn gevoel en was veel minder actief.

Uit het onderzoek bleek dat er coccidiose aanwezig was. Hier heb ik de goudtangara's tegen gekuurd en na twee weken opnieuw mestonderzoek laten doen om zeker te weten dat ze nu vrij waren van coccidiose. Dat was het geval. De man leek voor mijn gevoel echter nog steeds niet helemaal in orde te zijn en ik heb hem goed in de gaten gehouden. Hij bleef vaak wat dik zitten en het was niet echt een actieve vogel. Na een paar weken heb ik opnieuw mestonderzoek laten doen maar ook nu waren er geen bijzonderheden te zien.

Misschien hoorde het bij deze vogel, maar toch zal ik de man de komende tijd extra in de gaten houden.

Toen de vogels een poosje bij mij zaten en beter in conditie kwamen werd het verschil tussen man en pop ook goed zichtbaar. De man is veel meer egaal en intensiever geel dan de pop. Het waren in eerste instantie vrij schuwe vogels.

Ik heb ze in een vlucht geplaatst van ongeveer 4 x 1,8 meter waarvan de achterwand en dak helemaal dicht zijn en de voorzijde is voorzien van isolatie glas. In de vlucht staan verschillende planten zoals twee ficussoorten en een gatenplant. Er zitten geen andere soorten bij.

In deze ruimte wordt het niet kouder dan 16 graden. De verlichting brand van maart tot oktober 15 uur per dag. In de rustperiode krijgen ze 12 uren licht per dag.

De goudtangara -algemeen-

De goudtangara is 13 cm. en weegt tussen de 18,7 en 27,5 gram. Er zijn negen ondersoorten Waarbij vooral het bruin dat zij bezitten erg varieert. De T. arthus arthus is de meest bruine soort die duidelijk herkenbaar is als T. arthus arthus. De T. sophiae heeft veel minder bruin maar is als ondersoort ook duidelijk te onderscheiden. De T. goodsoni is als enige helemaal geel en daardoor ook goed als ondersoort te onderscheiden. De andere 6 ondersoorten hebben allemaal meer of minder bruin dat minder afgetekend aanwezig is. Van deze soorten onderling is dan ook veel moeilijker de exacte ondersoort aan te geven. Wat voor alle goudtangara's geldt is de prachtig diepzwarte rugdek dat met geel afgetekend is. Ook hebben ze allemaal de karakteristieke zwarte wangvlekken.

Van tenminste vier ondersoorten heb ik afgelopen twee jaar vogels bij Nederlandse en Belgische liefhebbers gezien.

Van nature komen goudtangara's voor in Zuid Amerika en wel in de landen Venezuela, Colombia, Equador, Peru en Bolivia. Goudtangara's zijn fruiteters en eten ook insecten.

Voeding

De goudtangara's krijgen elke morgen fruit. Meestal papaya met blauwe bessen of peer maar ik wissel ook af met appel, druiven en soms een stukje banaan. Meestal in kleine stukjes gesneden behalve peer. Als ik dit in kleine stukjes geef zijn er vogels die niet alles opmaken. Geef ik het in partjes of schijfjes is 's middags alles altijd helemaal op. Naast het fruit krijgen ze een zelf samengesteld (ei)voer. Dit maak ik van couscous met eieren waar een 'cake' van gebakken wordt. Nadat de cake afgekoeld is maal ik hem fijn en voeg ik aves opfok toe. Door dit eivoer prak ik nog eens 3 hardgekookte eieren per 'cake'. Het geheel wordt gemixt met Tovo universeel, kant en klaar eivoer, uni complet pellets, vitaminen/ mineralen en wat spirulina. Dit voer bewaar ik in de vriezer. Als het gevoerd wordt voeg ik wat pinky's en buffalows toe. De schaaltes voor het fruit worden aan het eind van de middag altijd weggehaald, leeg of niet leeg. Om er voor te zorgen dat de tangara's altijd voer tot hun beschikking vul ik 's middags als het nodig is het ei/ krachtvoer aan.

Nectar geef ik zo nu en dan, gemiddeld een keer per week. De vogels zijn er gek op maar mijn ervaring is dat ze veel van het voer laten staan als er nectar aangeboden wordt. Dat is de reden dat ik het beperk tot zo nu en dan.

Tangara's baden graag. Dit krijgen ze dan ook elke dag een poosje aangeboden. Het liefst haal ik de schaal of het badhuisje na een half uur weer weg omdat het water dan vaak al behoorlijk vies is. Badderen is belangrijk om tangara's in goede conditie te houden.

Kweek

Van de bouw van het nest van de eerste broedronde heb ik helemaal niets gezien. Ik had zelfs niet in de gaten dat het koppel al zo ver was. Wel zag ik de man de pop met enige regelmaat voer aanbieden maar dat is dan ook het enige. Toen er op 23 juni 's morgens een (kapot) ei boven op een nestkastje lag ben ik direct de nestkastjes gaan inspecteren. En jawel, in een traliekastje was een prachtig nest gebouwd, zonder dat ik een van de vogels ooit had zien slepen. Zoals eerder gezegd waren het schuwe vogel en daar zal het mee te maken hebben gehad. Toch ontgaan mij deze dingen niet zo snel en ik zou dit koppel van af nu extra in de gaten houden. Het nest was gebouwd van kokos en afgewerkt met dode bamboe en ficus blaadjes. Ik was heel benieuwd of de pop de dag er na opnieuw zou leggen. Dat was niet het geval. Het duurde tot 7 juli voor er weer gelegd werd, en nu netjes in het nest. Het bleef bij 1 ei. Het is mij de deze ronde niet gelukt de pop op het nest te zien zitten. Zodra ik het nest ook maar kon zien was ze er al af. Ik twijfelde of ze wel vast broedde en controleerde regelmatig of het ei warm was. Rond de zevende dag voelde het naar mijn idee veel te koud aan en heb ik besloten dit ei over te leggen bij de blauwkoptangara's (tangara cyanicollis) die met een verschil van twee dagen op twee eieren zaten te broeden. De blauwkoppen hadden al een jong grootgebracht en de pop had zich als kweekpop voorbeeldig gedragen. Hier had ik best wel vertrouwen in al zou drie jongen, als alle eieren uit zouden komen, wel veel zijn. Op 22 juli kwam het goudtangara ei als eerste uit, bijna twee dagen eerder dan de blauwkop eieren die twee dagen later ook beide uitkwamen. Wat direct opviel was het verschil in grootte.

Goudtangara's zijn behoorlijk forser dan de kleine blauwkoptangara's en het jong was ook nog eens twee dagen ouder. Ook was dit jong licht van kleur en de andere twee donker. Maar het ging prima en ze groeiden prima. Op 25 juli heb ik de goudtangara gering met 2,9 mm. Al snel was de goudtangara bijna twee keer zo groot dan de blauwkoptangara's. Op de 16^e dag vloog het uit. Een dag later gevolgd door de andere twee jongen. Tangara's houden het nest brandschoon. Alle ontlasting van de jongen wordt opgegeten of meegenomen naar een zitstok en dan weggegooid. Uitgevlogen jongen keren niet meer terug naar het nest. Na vier tot vijf weken beginnen jongen zelf te eten en na vijf tot zes weken kunnen de jongen evt. weggehaald worden bij de ouders. Zelf laat ik de jongen bij de ouders zo lang als het kan. In

dit geval zag ik de man wat gaan jagen toen de eieren van de volgende ronde bijna uitkwamen. De jongen waren al bijna 8 weken toen ik ze uitgevangen heb. In kweekkooien vang ik jongen overigens altijd eerder uit.

Achteraf gezien is het overleggen van het ei een goede beslissing geweest. En prachtig om te zien hoe de blauwkoptangara's drie jongen probleemloos grootbrachten.

Vervolg

De uitdaging was nu natuurlijk nog om een door de goudtangara's zelf grootgebracht jong zelfstandig te krijgen. Dat bleek nog niet zo makkelijk.

Op 23 juli lag het eerste ei van de tweede ronde in het nest, een dag later een tweede ei.

Zes augustus lag er een jong in het nest, het andere ei was verdwenen en kon ik nergens meer vinden. Ook nu zag ik de pop nooit op het nest zitten maar deze keer had ik geen keus. En ik wilde ook wel graag weten of ze nu wel of niet de eieren bebroedde. Dat deed ze dus wel degelijk. Het jong groeide in eerste instantie prima, maar na drie dagen zag ik dat het wat 'nat' was van achteren. Dit duidt op een infectie bij de jonge vogel. Toen ik nog (Europese) zaadeters kweekte kwam dit ook wel voor en was een middeltje door het water voldoende om een infectie te onderdrukken. Bij tangara's werkt dit anders ben ik achter gekomen. Zij voeren direct uit de snavel. Iets toedienen door het water helpt dus niet (voldoende) om besmette jongen schoon te krijgen. Medicatie binnenkrijgen bij de jongen moet dus door of zelf toe te dienen d.m.v. bijvoeren of de voedseldieren te voorzien van het geschikte middel. Helaas lag dit jong 15 augustus dood. Ik heb het voor sectie opgestuurd om achter de doodsoorzaak te komen. Dit kan mij straks helpen bij eventuele problemen in latere rondes.

De 22^e augustus lag het 1^e ei van al weer de 3^e ronde in het nest. Het bleef ook bij 1 ei dat 5 september uitkwam.

Mijn redenatie voor wat betreft de besmetting was dat deze bij de oudervogels vandaan kwam omdat het vorige jong al zo snel besmet was en het eerste jong bij de blauwkoptangara's deze problemen niet had gehad. Door de oudervogels tussentijds te kuren dacht ik van het probleem af te zijn.

De derde ronde verliep echter exact gelijk aan de tweede. Na drie dagen zag ik dat het jong nat en plakkerig werd en de achtste dag lag het dood. Ook dit jong heb ik opgestuurd voor sectie.

Op basis van de uitslag van de twee onderzoeken kreeg ik het advies om mijn voeding wat aan te passen. Dit betekende dat er meer eieren door het voer moesten, meer goede eiwitten en minder premix, Aves opfok in mijn geval. Ook ben ik de (diepvries)insecten die ik voer gaan bepoederen met handopfok (Avian) in plaats van insectenstrooipoeder. Hier zit alles in en kun je eigenlijk nooit over doseren. Dit in tegenstelling tot andere producten.

Gelukkig bleef het koppel in broedconditie en lag al snel het eerste ei van de vierde ronde in het nest en de volgende dag een tweede. Op 2 en 3 oktober kwamen deze eieren uit.

In combinatie met de aangepaste voeding groeiden deze jongen in eerste instantie probleemloos op en kon ik ze 6 oktober ringen. De zesde dag zag ik helaas toch dat er een van de jongen weer 'nat' was. Dit jong lag twee dagen erna alsnog dood. Het andere jong deed het wel prima en vloog uit toen het zestien dagen oud was. Zo ver was het nog niet een keer gekomen al had ik nog geen zekerheid over de oorzaak omdat er ook dit nest weer een jong op dezelfde manier als eerder doodgegaan is. Dit jong deed het goed tot het toen het ruim drie weken oud was steeds meer onderin de volière ging zitten. Te laat realiseerde ik mij dat dit was omdat het jong niet 'lekker' zat. Ik vond het dood op de grond toen het exact vier weken oud was.

Al met al zeker geen vlekkeloze kweek tot zo ver maar elke ronde leren we weer wat bij en komen we een stap verder.

Positief is dat het kweekkoppel in topconditie bleef en al snel weer aan een nieuwe ronde begon. Nu ik dit kweekverslag uitwerk is het juli 2016. Van dit koppel heb ik nu 6 jongen zelfstandig gekregen. Bij tot nu toe alle nesten waren er jongen die na een aantal dagen geïnfecteerd werden maar de uitval wordt steeds minder. Door op tijd en zo goed mogelijk in te grijpen is het goed mogelijk de jongen op stok te krijgen.

Kweekprogramma

In het verleden is er meerdere malen succesvol gekweekt met de goudtangara in Nederland. Toch is deze mooie vogel nooit algemeen geworden in onze volières. Met de importstop die al weer ruim tien jaar van kracht is zullen wij als kwekers serieus met deze soorten aan de slag moeten om ze, al dan niet zo lang mogelijk, te behouden binnen onze collecties. Van de Tangara arthus arthus heb ik enkele onverwante bloedlijnen kunnen bemachtigen van raszuivere vogels. Van twee koppels is er nu nakweek. Van hier uit is het mijn bedoeling een kweekprogramma te starten en gedurende minimaal vijf jaar dit te coördineren. De eerste jonge vogels zijn al naar bevriende kwekers gegaan. Alles valt of staat met kweeksucces, maar ik hoop hiermee te kunnen bijdragen een gezond bestand op te bouwen.

Interesse?

Bent u geïnteresseerd in de goudtangara, heeft u deze soort of heeft u interesse in deelname aan het kweekprogramma? Dan kom ik graag met u in contact.

Arjen den Boer
ajwdenboer@gmail.com